

WYROK SĄDU PIERWSZEJ INSTANCJI (trzecia izba)

z dnia 19 października 2005 r. *

W sprawie T-415/03

Cofradía de pescadores de „San Pedro” de Bermeo, z siedzibą w Bermeo (Hiszpania) oraz inni skarżący, których nazwiska są wymienione w załączniku do niniejszego wyroku, reprezentowani przez adwokatów E. Garayara Gutiérreza, G. Martíneza-Villaseñora, A. Garcíę Castillo i M. Troncosa Ferrera,

strona skarżąca,

przeciwko

Radzie Unii Europejskiej, reprezentowanej przez M. Baltę i F. Florinda Gijóna, działających w charakterze pełnomocników,

strona pozwana,

popieranej przez

Komisję Wspólnot Europejskich, początkowo reprezentowaną przez T. van Rijna i S. Pardo Quintillán, a następnie przez T. van Rijn i F. Jimena Fernández, działających w charakterze pełnomocników, z adresem do doręczeń w Luksemburgu,

* Język postępowania: hiszpański.

i

Republikę Francuską, reprezentowaną przez G. de Bergues'a i A. Colomb, działających w charakterze pełnomocników, z adresem do doręczeń w Luksemburgu,

interwencji,

mającej za przedmiot skargę o odszkodowanie mające na celu naprawienie szkody rzekomo poniesionej przez skarżących na skutek zezwolenia przez Radę na przeniesienie części kwoty połowowej na sardele przyznanej Republice Portugalskiej na rzecz Republiki Francuskiej,

SĄD PIERWSZEJ INSTANCJI WSPÓLNOT EUROPEJSKICH (trzecia izba),

w składzie: M. Jaeger, prezes, V. Tiili i O. Czúcz, sędziowie,

sekretarz: J. Palacio González, główny administrator,

uwzględniając procedurę pisemną i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 17 marca 2005 r.,

II - 4358

wydaje następujący

Wyrok

Ramy prawne i okoliczności powstania sporu

1. *Ogólne dopuszczalne połowy*

- 1 Artykuł 161 ust. 1 lit. f) Aktu dotyczącego warunków przystąpienia Królestwa Hiszpanii i Republiki Portugalskiej i dostosowań w traktatach (Dz.U. 1985, L 302, str. 23, zwanego dalej „aktem przystąpienia”) przyznał Królestwu Hiszpanii 90% ogólnego dopuszczalnego połowu (zwanego dalej „TAC”) sardeli w strefie VIII wód objętych przez Międzynarodową Radę Badań Morza (International Council for the Exploration of the Sea, zwanej dalej „strefą ICES VIII”), tj. w Zatoce Gaskońskiej, podczas gdy 10% zostało przyznanych Republice Francuskiej. Zresztą zgodnie z zasadą względnej równowagi działalności połowowej każdego państwa członkowskiego dla każdego z rozważanych zasobów (zwaną dalej „zasadą względnej równowagi”), wymienioną po raz pierwszy w art. 4 ust. 1 rozporządzenia Rady (EWG) nr 170/83 z dnia 25 stycznia 1983 r. ustanawiającego wspólnotowy system ochrony i zarządzania zasobami rybołówstwa (Dz.U. L 24, str. 1), TAC sardeli w strefach IX i X wód objętych przez Międzynarodową Radę Badań Morza (zwanymi dalej odpowiednio „strefą ICES IX” i „strefą ICES X”) oraz w strefie 34.1.1 planu opracowanego przez Komitet ds. Rybołówstwa na Środkowym i Wschodnim Atlantyku (Fishery Committee for the Eastern Central Atlantic, zwanej dalej „strefą CECAF 34.1.1”), położonych na zachód i na południowy zachód od Półwyspu Iberyjskiego, został rozdzielony pomiędzy Królestwo Hiszpanii i Republikę Portugalską, w stosunku około 48% na rzecz Królestwa Hiszpanii i 52% na rzecz Republiki Portugalskiej.

- 2 Rozporządzenie Rady (EWG) nr 3760/92 z dnia 20 grudnia 1992 r. ustanawiające wspólnotowy system rybołówstwa i akwakultury (Dz.U. L 389, str. 1), przyjęte na podstawie art. 43 Traktatu WE, przewidywało w art. 2 ust. 1, że:

„W zakresie eksploatacji żywych zasobów ogólnymi celami wspólnej polityki rybołówstwa są ochrona i zachowanie dostępnych żywych zasobów morskich i zapewnienie ich trwałej, racjonalnej i odpowiedzialnej eksploatacji, na warunkach ekonomicznych i socjalnych odpowiednich dla tego sektora, biorąc pod uwagę jego wpływ na morski ekosystem, a także biorąc pod uwagę potrzeby producentów oraz konsumentów.

W tym celu ustanawia się wspólny system zarządzania eksploatacją żywymi zasobami, który powinien prowadzić do zapewnienia trwałej równowagi pomiędzy zasobami a eksploatacją w różnych obszarach połowowych” [tłumaczenie nieoficjalne, podobnie jak wszystkie cytaty z tego rozporządzenia poniżej].

- 3 Artykuł 4 rozporządzenia nr 3760/92 przewidywał, że:

„1. W celu zapewnienia trwałej, racjonalnej i odpowiedzialnej eksploatacji zasobów Rada — o ile przepisy nie stanowią inaczej — uchwała zgodnie z procedurą przewidzianą w art. 43 Traktatu środki wspólnotowe określające warunki dostępu do stref i zasobów oraz warunki działalności eksploatacyjnej. Środki te są opracowywane na podstawie dostępnych analiz biologicznych, społeczno-ekonomicznych i technicznych oraz w szczególności w oparciu o sprawozdania sporządzane przez komitet przewidziany w art. 16.

2. Przepisy te mogą przewidywać dla każdego łowiska lub grup łowisk w szczególności środki mające na celu:

[...]

b) ograniczenie stopnia eksploatacji;

c) ustalenie ilościowych ograniczeń połowów;

[...]”.

4 Artykuł 8 ust. 1 rozporządzenia nr 3760/92 stanowił, że zgodnie z art. 4 stopień eksploatacji może być regulowany poprzez ograniczenie przez określony okres dopuszczalnego wolumenu połowów i, w razie potrzeby, nakładów połowowych.

5 Zgodnie z art. 8 ust. 4 pkt i) i ii) powyższego rozporządzenia Rada, stanowiąc kwalifikowaną większością na wniosek Komisji, określała — w miarę potrzeby biorąc za podstawę kilka lat — dla każdego łowiska lub grup łowisk, w każdym konkretnym przypadku, TAC lub ogólne dopuszczalne nakłady połowowe oraz rozdzielała możliwości połowowe pomiędzy państwa członkowskie w sposób zapewniający przestrzeganie zasady względnej równowagi. W każdym razie, z zastrzeżeniem poszanowania ogólnie zrównoważonego rozdziału, na wniosek bezpośrednio zainteresowanych państw można było uwzględnić fakt, że począwszy od 1983 r. występują „minikwoty” i regularna wymiana kwot.

- 6 Motywy od jedenastego do czternastego rozporządzenia nr 3760/92 definiowały zasadę względnej równowagi w następujący sposób:

„dla typów zasobów, w stosunku do których stopień eksploatacji musi zostać ograniczony, należy rozdzielić wspólnotowe możliwości połowowe w formie przysługujących państwom członkowskim możliwości, tj. przyznanych kwot i, w razie potrzeby, w postaci nakładów połowowych;

zachowanie zasobów i zarządzanie nimi muszą przyczyniać się do zwiększonej równowagi działalności połowowej i muszą być oceniane na podstawie przydziału ilości referencyjnych, które odzwierciedlają wytyczne udzielone przez Radę;

ponadto równowaga ta [...] musi — zważywszy na obecną sytuację biologiczną zasobów — uwzględniać szczególne potrzeby regionów, których ludność jest w szczególności uzależniona od rybołówstwa i powiązanej z nim działalności [...];

w tym zatem znaczeniu należy rozumieć pojęcie pożądanej względnej równowagi”.

- 7 Na podstawie art. 8 ust. 4 rozporządzenia nr 3760/92 Rada określiła TAC określonych zasobów rybołówstwa na lata 1995–2001, przyjmując następujące rozporządzenia:

— rozporządzenie Rady (WE) nr 3362/94 z dnia 20 grudnia 1994 r. ustalające dla określonych zasobów i grup zasobów rybnych ogólny dopuszczalny połów na

rok 1995 oraz pewne warunki połowu (Dz.U. L 363, str. 1), zmienione w szczególności rozporządzeniem Rady nr 746/95 z dnia 31 marca 1995 r. (Dz.U. L 74, str. 1);

- rozporządzenie Rady (WE) nr 3074/95 z dnia 22 grudnia 1995 r. ustalające dla określonych zasobów i grup zasobów rybnych ogólny dopuszczalny połów na rok 1996 oraz pewne warunki połowu (Dz.U. L 330, str. 1),

- rozporządzenie Rady (WE) nr 390/97 z dnia 20 grudnia 1996 r. ustalające dla określonych zasobów i grup zasobów rybnych ogólny dopuszczalny połów na rok 1997 oraz pewne warunki połowu (Dz.U. 1997, L 66, str. 1),

- rozporządzenie Rady (WE) nr 45/98 z dnia 19 grudnia 1997 r. ustalające dla określonych zasobów i grup zasobów rybnych ogólny dopuszczalny połów na rok 1998 oraz pewne warunki połowu (Dz.U. 1998, L 12, str. 1),

- rozporządzenie Rady (WE) nr 48/1999 z dnia 18 grudnia 1998 r. ustalające dla określonych zasobów i grup zasobów rybnych ogólny dopuszczalny połów na rok 1999 oraz pewne warunki połowu (Dz.U. 1999, L 13, str. 1),

- rozporządzenie Rady (WE) nr 2742/1999 z dnia 17 grudnia 1999 r. ustalające na rok 2000 możliwości połowowe i warunki połowu dla określonych zasobów i grup zasobów rybnych mające zastosowanie na wodach wspólnotowych oraz dla statków wspólnotowych na wodach podlegających ograniczeniom połowowym i zmieniające rozporządzenie (WE) nr 66/98 (Dz.U. L 341, str. 1),

- rozporządzenie Rady (WE) nr 2848/2000 z dnia 15 grudnia 2000 r. ustalające na rok 2001 możliwości połowowe i warunki połowu dla określonych zasobów i grup zasobów rybnych mające zastosowanie na wodach wspólnotowych oraz dla statków wspólnotowych na wodach podlegających ograniczeniom połowowym (Dz.U. L 334, str. 1).

- 8 Dla strefy ICES VIII każde z tych rozporządzeń ustaliło TAC sardeli na 33 000 ton, który został rozdzielony w wysokości 29 700 ton na rzecz Królestwa Hiszpanii i w wysokości 3300 ton na rzecz Republiki Francuskiej, bez rozróżnienia na miejsca połowowe. Wprawdzie w swojej pierwotnej wersji rozporządzenie nr 2742/1999 przewidywało TAC w wysokości 16 000 ton, z czego 14 400 ton na rzecz Królestwa Hiszpanii i 1600 ton na rzecz Republiki Francuskiej, jednakże zostało ono zmienione przez rozporządzenie Rady (WE) nr 1446/2000 z dnia 16 czerwca 2000 r. (Dz.U. L 163, str. 3), tak iż TAC został ustalony na 33 000 ton.

- 9 Dla strefy ICES IX, strefy ICES X i strefy CECAF 34.1.1 na lata 1995–1998 piąta rubryka załącznika I do rozporządzenia nr 746/95, trzynasta rubryka załącznika do rozporządzenia nr 3074/95, czternasta rubryka załącznika I do rozporządzenia nr 390/97 i piętnasta rubryka załącznika I do rozporządzenia nr 45/98 ustaliły TAC sardeli na 12 000 ton, z czego 5 740 ton na rzecz Królestwa Hiszpanii i 6260 ton na rzecz Republiki Portugalskiej. Na rok 1999 piętnasta rubryka załącznika I do rozporządzenia nr 48/1999 ustaliła TAC sardeli na 13 000 ton, z czego 6 220 ton na rzecz Królestwa Hiszpanii i 6 780 ton na rzecz Republiki Portugalskiej. Wreszcie na lata 2000 i 2001 dziewiąta rubryka załącznika ID do rozporządzenia nr 2742/1999 i dziewiąta rubryka załącznika ID do rozporządzenia nr 2848/2000 ustaliły TAC sardeli na 10 000 ton, z czego 4 780 ton na rzecz Królestwa Hiszpanii i 5 220 ton na rzecz Republiki Portugalskiej.

10 Szczegóły zarządzania TAC i kwotami zostały określone przez rozporządzenie Rady (EWG) nr 2847/93 z dnia 12 października 1993 r. ustanawiające system kontroli mający zastosowanie do wspólnej polityki rybołówstwa (Dz.U. L 261, str. 1), które w art. 21 przewiduje, że:

„1. Wszelkie połowy zasobu lub grupy zasobów objęte kwotą połowową dokonywane przez statki rybackie Wspólnoty zalicza się na rachunek kwoty połowowej wyznaczonej dla Państwa Członkowskiego bandery w odniesieniu do zasobu lub grupy zasobów, o których mowa, niezależnie od miejsca wylądunku.

2. Każde państwo członkowskie ustali termin, z którego upływem połowy zasobu lub grupy zasobów, objętych kwotą połowową, dokonywane przez statki rybackie pływające pod banderą tego państwa członkowskiego lub zarejestrowane w tym państwie członkowskim, uznawane będą za takie, które wyczerpały kwotę połowową wyznaczoną dla niego w odniesieniu do zasobu lub grupy zasobów. Z upływem tego terminu zakazuje ono przejściowo połowów takich zasobów lub grup zasobów przez te statki [...]. Komisja zostanie niezwłocznie powiadomiona o powyższych działaniach i w dalszej kolejności poinformuje o tym pozostałe państwa członkowskie.

3. Po otrzymaniu zawiadomienia stosownie do ust. 2 lub z własnej inicjatywy Komisja, na podstawie dostępnych informacji, ustali termin, z którego upływem dla zasobu lub grupy zasobów połowy objęte ODP, [TAC] kwotą połowową lub innego rodzaju ograniczeniem ilościowym, dokonywane przez statki rybackie pływające pod banderą jakiegokolwiek państwa członkowskiego lub zarejestrowane w tym państwie członkowskim, uznane będą za takie, które wyczerpały kwotę połowową, przydzieloną część lub udział będący do dyspozycji tego państwa członkowskiego, lub, gdzie to stosowne, do dyspozycji Wspólnoty.

Gdy dokonana zostanie ocena tej sytuacji zgodnie z pierwszym akapitem, Komisja powiadomi zainteresowane państwa członkowskie o możliwości wstrzymania połowów w wyniku wyczerpania ODP.

Statki rybackie Wspólnoty wstrzymają połowy w odniesieniu do stada lub grupy stad objętych kwotą połowową lub ODP w terminie, z którego upływem kwota połowowa przyznana państwu członkowskiemu zasobu lub grupy zasobów, o których mowa, zostaje uznana za wyczerpaną, lub w terminie, z którego upływem ODP dla gatunków stanowiących zasób lub grupę zasobów uznany jest za wyczerpany [...]”.

2. *Wymiana kwot*

11 Zgodnie z art. 9 ust. 1 rozporządzenia nr 3760/92 państwa członkowskie mogły — po powiadomieniu Komisji — wymieniać w całości lub w części przyznane im prawa połowowe.

12 Rozporządzenie Rady (WE) nr 685/95 z dnia 27 marca 1995 r. w sprawie zarządzania nakładami połowowymi dotyczącymi niektórych obszarów i zasobów połowowych Wspólnoty (Dz.U. L 71, str. 5), przyjęte na podstawie art. 43 Traktatu WE, stanowiło w art. 11 ust. 1, że zainteresowane państwa członkowskie wymieniają między sobą możliwości połowowe przyznane im na warunkach określonych w załączniku IV pkt 1.

13 Zgodnie z pkt 1 ppkt 1.1 powyższego załącznika:

„Wymiany między Francją a Portugalią będą w sposób dorozumiany odnawiane przez okres 1995–2002, z zastrzeżeniem możliwości corocznych zmian warunków wymiany przez każde z państw członkowskich w momencie ustalania ogólnego dopuszczalnego połowu i kwot połowowych na dany rok.

Przedmiotem wymiany może być TAC dotyczący następujących gatunków:

- i) powszechny TAC sardeli ustalony dla strefy ICES VIII i IX — 80% możliwości połowowych Portugalii będzie corocznie przekazywane Francji. Ryby podlegające temu transferowi mogą być łowione wyłącznie na wodach podlegających zwierzchnictwu lub jurysdykcji Francji;

[...]”.

14 Zgodnie z pkt 1 ppkt 1.2 tego samego załącznika:

„Wymiany między Hiszpanią a Francją wynikające z dwustronnego Porozumienia z 1992 r. w sprawie sardeli będą przeprowadzane od 1995 r. z wieloletnią perspektywą. Należy wziąć pod uwagę interesy obu państw członkowskich, w tym, w szczególności, poziom corocznej wymiany kwot, środki kontroli i problemy na rynku, z zastrzeżeniem możliwości dokonania zmian warunków przeprowadzania wymian, w momencie ustalania na dany rok TAC i kwot połowowych, przez każde państwo członkowskie.

Wymiany dotyczą następujących TAC:

[...]

- ix) w przypadku TAC sardeli w strefie ICES VIII — 9000 ton możliwości połowowych Hiszpanii będzie corocznie przekazywanych Francji”.

- 15 Co się tyczy TAC sardeli dla strefy ICES IX, dla strefy ICES X i dla strefy CECAF 34.1.1, piąta rubryka załącznika I do rozporządzenia nr 746/95, trzynasta rubryka załącznika do rozporządzenia nr 3074/95, czternasta rubryka załącznika I do rozporządzenia nr 390/97, piętnasta rubryka załącznika I do rozporządzenia nr 45/98 i piętnasta rubryka załącznika I do rozporządzenia nr 48/1999 określa — każdorazowo we wzmiance trzeciej — że w drodze odstępstwa od reguły, zgodnie z którą kwoty sardeli przydzielone w tej strefie mogą być poławiane jedynie na wodach podlegających zwierzchnictwu lub jurysdykcji zainteresowanego państwa członkowskiego lub na wodach międzynarodowych danej strefy, kwota Republiki Portugalskiej może „być poławiana w wysokości 5008 ton na wodach podobszaru ICES VIII, które podlegają zwierzchnictwu lub jurysdykcji Francji” [tłumaczenie nieoficjalne].
- 16 Podobnie dziewiąta rubryka załącznika ID do rozporządzenia nr 2742/1999 określała we wzmiance drugiej, że kwota Republiki Portugalskiej może „być poławiana w wysokości 3000 ton na wodach podobszaru ICES VIII, które podlegają zwierzchnictwu lub jurysdykcji Francji”.
- 17 Wreszcie dziewiąta rubryka załącznika ID do rozporządzenia nr 2848/2000 określała w przypisie 2, że kwota Republiki Portugalskiej może „być poławiana w wysokości 80% na wodach podobszaru ICES VIII, które podlegają zwierzchnictwu lub jurysdykcji Francji”, co stanowiło 4176 ton.
- 18 Pismem złożonym w sekretariacie Trybunału w dniu 9 czerwca 1995 r. Królestwo Hiszpanii wniosło, na podstawie art. 173 akapit pierwszy Traktatu WE, o stwierdzenie nieważności pkt 1 ppkt 1.1 akapit drugi lit. i) załącznika IV do rozporządzenia nr 685/95, jak również piątej rubryki załącznika I do rozporządzenia nr 746/95. Trybunał oddalił tę skargę jako bezzasadną (wyrok Trybunału z dnia 5 października 1999 r. w sprawie C-179/95 Hiszpania przeciwko Radzie, Rec. str. I-6475, zwany dalej „wyrokiem z dnia 5 października 1999 r.”).

- 19 Pismami złożonymi w sekretariacie Sądu w dniach 11 marca 2000 r. i 27 marca 2000 r. 62 armatorów z prowincji: Asturia, la Coruña, Pontevedra i Lugo oraz trzy stowarzyszenia armatorów z prowincji Guipúzcoa, Kantabria i Vizcaya wnieśli, z jednej strony, o stwierdzenie nieważności, na podstawie art. 230 akapit czwarty WE, dziewiątej rubryki załącznika ID do rozporządzenia nr 2742/1999 i, z drugiej strony, na podstawie art. 241 WE podnieśli zarzut niezgodności z prawem pkt 1 ppkt 1.1 akapit drugi lit. i) załącznika IV do rozporządzenia nr 685/95. Skargi te zostały odrzucone jako niedopuszczalne (postanowienie Sądu z dnia 19 września 2001 r. w sprawach połączonych T-54/00 i T-73/00 Federación de Cofradías de Pescadores de Guipúzcoa i in. przeciwko Radzie, Rec. str. II-2691, zwane dalej „postanowieniem z dnia 19 września 2001 r.”).
- 20 Wyrokiem z dnia 18 kwietnia 2002 r. w sprawach połączonych C-61/96, C-132/97, C-45/98, C-27/99, C-81/00 i C-22/01 Hiszpania przeciwko Radzie, Rec. str. I-3439, zwanym dalej „wyrokiem z dnia 18 kwietnia 2002 r.”) Trybunał stwierdził nieważność, na żądanie Królestwa Hiszpanii, wzmianki trzeciej w trzynastej rubryce załącznika do rozporządzenia nr 3074/95, wzmianki trzeciej w czternastej rubryce załącznika I do rozporządzenia nr 390/97, wzmianki trzeciej w piętnastej rubryce załącznika I do rozporządzenia nr 45/98, wzmianki trzeciej w piętnastej rubryce załącznika I do rozporządzenia nr 48/1999, wzmianki drugiej w dziewiątej rubryce załącznika ID do rozporządzenia nr 2742/1999 oraz wzmianki drugiej w dziewiątej rubryce załącznika ID do rozporządzenia nr 2848/2000 (zwanymi dalej „unieważnionymi przepisami”).

Przebieg postępowania

- 21 Pismem złożonym w sekretariacie Sądu w dniu 18 grudnia 2003 r. 98 armatorów z hiszpańskich prowincji Guipúzcoa i Vizcaya, jak również jedenaście stowarzyszeń rybaków („Cofradías de pescadores”) z prowincji Guipúzcoa i Vizcaya, działający zarówno w imieniu własnym, jak i w imieniu 59 zrzeszonych w nich armatorów (zwani dalej „skarżącymi”) wnieśli, na podstawie art. 235 WE i art. 288 akapit drugi WE, niniejszą skargę.

- 22 Zgodnie z art. 44 § 6 regulaminu Sądu skarżący — na wezwanie sekretarza — usunęli braki w niektórych załącznikach do ich skargi w drodze pism złożonych w sekretariacie Sądu w dniach 6 i 13 stycznia 2004 r.
- 23 Pismami złożonymi w sekretariacie Sądu w dniach 29 marca i 29 kwietnia 2004 r. Komisja i Republika Francuska wniosły o dopuszczenie do sprawy w charakterze interwenientów w celu poparcia żądań Rady.
- 24 Postanowieniami wydanymi odpowiednio w dniach 17 maja i 15 czerwca 2004 r. Komisja i Republika Francuska zostały dopuszczone do sprawy w charakterze interwenientów.
- 25 Na podstawie sprawozdania sędziego sprawozdawcy Sąd (trzecia izba) postanowił o otwarciu procedury ustnej i w ramach środków organizacji postępowania wezwał strony do przedłożenia pewnych dokumentów i do udzielenia odpowiedzi na pytania pisemne. Strony spełniły te żądania w wyznaczonych terminach.
- 26 Strony złożyły ustne oświadczenia oraz udzieliły odpowiedzi na pytania ustne na posiedzeniu jawnym w dniu 17 marca 2005 r.
- 27 Na rozprawie przedstawiciele skarżących skreślili z listy skarżących szesnastu armatorów następujących statków: *Gure Leporre*, *Lezoko Gurutze*, *Ortube Berria*, *Waksman*.

28 W dniu 31 maja 2005 r. skarżący przedłożyli różne dokumenty i zażądali zarządzenia ekspertyzy w celu zbadania wpływu niezgodnego z prawem transferu i podnoszonego nadmiernego odławiania sardeli na obecną sytuację rybołówstwa. Rada i Komisja przedstawiły swoje uwagi odpowiednio w dniach 5 września i 4 lipca 2005 r.

Żądania stron

29 Skarżący wnoszą do Sądu o:

- stwierdzenie, że Rada, przenosząc na podstawie rozporządzeń nr 3074/95, nr 390/97, nr 45/98, nr 48/1999, nr 2742/1999 i nr 2848/2000 część kwoty połowowej sardeli przyznanej Republice Portugalskiej w strefie ICES IX na rzecz Republiki Francuskiej, tak iż kwota ta mogła być poławiana w strefie ICES VIII, spowodowała powstanie odpowiedzialności pozaumownej Wspólnoty;

- nakazanie Radzie naprawienia poniesionej szkody i, w razie potrzeby, zapłaty odsetek za opóźnienie;

- obciążenie Rady kosztami postępowania, jak również Komisji i Republiki Francuskiej ich własnymi kosztami.

30 Rada, popierana przez Komisję i Republikę Francuską, wnosi do Sądu o:

- odrzucenie skargi jako niedopuszczalnej w części dotyczącej stowarzyszeń rybaków z Guipúzcoa i Vizcaya, które działają w zależności od przypadku w imieniu swoich członków lub w swoim własnym oraz armatorów statków: *Dios te salve*, *Gure Leporre*, *Lezoko Gurutze*, *Ortube Berria*, *Tuku Tuku* i *Waksman*, jak również w części dotyczącej szkód powstałych przed dniem 18 grudnia 1998 r.;

- w każdym razie oddalenie skargi jako bezzasadnej;

- obciążenie skarżących kosztami postępowania.

Co do prawa

31 Rada, popierana przez Komisję i Republikę Francuską, zarzuca częściową niedopuszczalność skargi w zakresie, w jakim została ona wniesiona przez stowarzyszenia rybaków z Guipúzcoa i Vizcaya i niektórych skarżących armatorów. Ponadto Rada podnosi zarzut częściowej niedopuszczalności skargi z powodu przedawnienia.

32 Z wyroku Trybunału z dnia 26 lutego 2002 r. w sprawie C-23/00 P Rada przeciwko Boehringer, Rec. str. I-1873, pkt 52 wynika, że do Sądu należy dokonanie oceny, jak należy postępować w okolicznościach danego przypadku z uwagi na prawidłową administrację wymiaru sprawiedliwości. W niniejszym przypadku Sąd uważa za celowe zajęcie stanowiska najpierw w kwestii zasadności skargi.

- 33 Na poparcie niniejszej skargi skarżący twierdzą, że przesłanki, od których zależy roszczenie o naprawienie szkody zgodnie z art. 288 akapit drugi WE, są spełnione.
- 34 Należy przypomnieć, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem w dziedzinie odpowiedzialności pozaumownej Wspólnoty z tytułu bezprawnego postępowania jej instytucji roszczenie o naprawienie szkody przysługuje, gdy spełnione są trzy przesłanki, tj. naruszony przepis prawny ma na celu przyznanie jednostkom praw, jego naruszenie jest wystarczająco istotne i zostanie wykazany rzeczywisty charakter szkody, jak również między zarzucanym Wspólnocie naruszeniem a szkodą poniesioną przez poszkodowane osoby istnieje bezpośredni związek przyczynowy (wyroki Sądu z dnia 14 listopada 2002 r. w sprawach połączonych T-332/00 i T-350/00 Rica Foods i Free Trade Foods przeciwko Komisji, Rec. str. II-4755, pkt 222 i z dnia 10 kwietnia 2003 r. w sprawie T-195/00 Travelex Global and Financial Services i Interpayment Services przeciwko Komisji, Rec. str. II-1677, pkt 54; zob. również podobnie wyroki Trybunału z dnia 4 lipca 2000 r. w sprawie C-352/98 P Bergaderm i Goupil przeciwko Komisji, Rec. str. I-5291, pkt 42; z dnia 10 grudnia 2002 r. w sprawie C-312/00 P Komisja przeciwko Camar i Tico, Rec. str. I-11355, pkt 53 oraz z dnia 10 lipca 2003 r. w sprawie C-472/00 P Komisja przeciwko Fresh Marine, Rec. str. I-7541, pkt 25).
- 35 Zgodnie z orzecznictwem, w sytuacji gdy jedna z przesłanek powstania odpowiedzialności pozaumownej instytucji Wspólnoty nie jest spełniona, należy oddalić skargę w całości, bez konieczności badania pozostałych przesłanek (wyroki Trybunału z dnia 14 października 1999 r. w sprawie C-104/97 P Atlanta przeciwko Komisji i Radzie, Rec. str. I-6983, pkt 65 oraz Sądu z dnia 28 listopada 2002 r. w sprawie T-40/01 Scan Office Design przeciwko Komisji, Rec. str. II-5043, pkt 18).
- 36 W niniejszym przypadku należy sprawdzić, czy te trzy przesłanki są spełnione.

1. *W przedmiocie dostatecznie istotnego naruszenia przepisu prawnego przyznającego jednostkom prawa*

Argumenty stron

37 Skarżący twierdzą, że Rada, zezwalając flocie portugalskiej na dokonywanie połowów w strefie ICES VIII w drodze unieważnionych przepisów, popełniła dostatecznie istotne naruszenie przepisów prawnych, które przyznają jednostkom prawa.

38 W pierwszej kolejności co się tyczy dostatecznie istotnego charakteru naruszenia, skarżący przypominają, że decydującym kryterium w tym względzie jest kryterium oczywistego i poważnego naruszenia przez daną instytucję Wspólnoty granic przysługującego jej swobodnego uznania. Gdy dana instytucja dysponuje jedynie znacznie ograniczonym czy też wręcz nieistniejącym marginesem uznania, proste naruszenie prawa wspólnotowego może wystarczyć do stwierdzenia istnienia dostatecznie istotnego naruszenia (powołane w pkt 34 powyżej wyroki w sprawie Bergaderm i Goupil przeciwko Komisji, pkt 41 i 42 oraz w sprawie Komisja przeciwko Camar i Tico, pkt 53).

39 W niniejszym przypadku skarżący podnoszą, że Rada, przyjmując unieważnione przepisy, naruszyła — jak to również wynika z wyroku z dnia 18 kwietnia 2002 r. — zasadę względnej równowagi przewidzianą przez art. 8 ust. 4 pkt ii) rozporządzenia nr 3760/92 i art. 161 ust. 1 lit. f) aktu przystąpienia. Ponadto skarżący uważają, że z tego powodu Rada — po pierwsze — naruszyła zasady uzasadnionych oczekiwań i pewności prawa, ponieważ sytuacja floty hiszpańskiej upoważnionej do dokonywania połowów sardeli w strefie ICES VIII została zmodyfikowana w drodze działania instytucji Wspólnoty, która nie była uprawniona do dokonania takiej modyfikacji i która działała w sposób odmienny od sposobu przewidzianego dla dokonania modyfikacji traktatu międzynarodowego takiego jak akt przystąpienia

oraz — po drugie — dopuściła się nadużycia władzy poprzez zwiększenie TAC w strefie ICES VIII, nie ustalając nowego TAC na podstawie nowych danych naukowych i technicznych, jak to przewiduje rozporządzenie nr 3760/92, jak również obchodząc procedury przewidziane do tego celu, które wymagały koniecznie modyfikacji aktu przystąpienia.

40 Według skarżących szkoda poniesiona na skutek tych naruszeń wynika z nieprzestrzegania granic nałożonych przez obowiązujące przepisy prawne mające zastosowanie do przydziału możliwości połowowych. Ich zdaniem, granice te są jasne i precyzyjne oraz nie pozostawiają Radzie żadnego marginesu swobodnego uznania. Pierwsze ograniczenie polega na konieczności przyjęcia środków, których skutkiem nie jest modyfikacja sytuacji prawnej ustanowionej przez traktat międzynarodowy, w niniejszym przypadku akt przystąpienia, tj. faktu, że Królestwo Hiszpanii ma prawo do 90% TAC sardeli w strefie ICES VIII. Drugie ograniczenie wynika z pkt 1 ppkt 1.1 akapit drugi lit. i) załącznika IV do rozporządzenia nr 685/95 i art. 8 ust. 4 pkt ii) rozporządzenia nr 3760/92, które nie przyznają Radzie żadnych uprawnień decyzyjnych w zakresie zezwalania na wymianę kwoty połowowej, gdyż zezwolenie zależy od spełnienia przesłanek ustanowionych przez te przepisy, tj. ustalenia powszechnego TAC i wniosku zainteresowanych państw. W tych okolicznościach trudno uznać, że Rada dysponuje uprawnieniami dyskreccjonalnymi.

41 W tej kwestii skarżący dodają, że nie kwestionują ani wykonywania przez Radę jej uprawnień do ustalania TAC według strefy, ani jej uprawnień do ujednocznicenia zarządzania odrębnymi strefami i ustalenia powszechnego TAC, ani też uprawnień do zezwalania in abstracto na transfer kwot połowowych. W niniejszym przypadku sporny jest bowiem sposób, w jaki został dozwolony transfer kwot połowowych in concreto między Republiką Francuską a Republiką Portugalską, choć zasada względnej równowagi wyklucza jakiegokolwiek uprawnienia dyskreccjonalne.

42 Według skarżących z uwagi na to, że Rada nie dysponuje szerokim zakresem swobodnego uznania w celu modyfikacji kwoty połowowej sardeli przyznanej Królestwu Hiszpanii, nie trzeba wymagać — wbrew temu, co ona utrzymuje — by naruszenie miało także poważny i oczywisty charakter.

- 43 Co się tyczy najpierw stopnia jasności i precyzyjności przepisu, skarżący uważają, że z powodu całkowitej jasności unieważnionych przepisów chybione jest powoływanie się na rzekomą rozbieżność między wyrokiem z dnia 5 października 1999 r. a wyrokiem z dnia 18 kwietnia 2002 r.
- 44 Następnie w kwestii rzekomo dającego się usprawiedliwić charakteru naruszenia popełnionego przez Radę skarżący podkreślają, że przepisy rozpatrywane w wyroku z dnia 5 października 1999 r. nie stanowią unieważnionych przepisów. Rozporządzenie nr 685/95 będące przedmiotem pierwszego wyroku nie zawierało bowiem kompletnego uregulowania systemu transferu kwot połowowych, który był badany w drugiej skardze, przy czym wymiana kwoty połowowej uznana za niezgodną z prawem zakładała istnienie prawa Republiki Portugalskiej do dokonywania połowów w strefie ICES VIII. To prawo zaś zostało ustanowione dopiero przez unieważnione przepisy. Zdaniem skarżących, nie ma zatem rozbieżności w interpretacji podobnego przepisu dokonanej w orzecznictwie. Wręcz przeciwnie — ich zdaniem — wyrok z dnia 5 października 1999 r. potwierdza w pkt 51 i 52 fakt, że transfer, który nie respektuje ogólnie zrównoważonego rozdziału udziałów, tj. kwot połowowych na strefę na podstawie zasady względnej równowagi, nie może być zgodny z prawem. Twierdzą oni, że pkt 45 wyroku z dnia 18 kwietnia 2002 r. Trybunał potwierdził dokładnie bezwzględny charakter poszanowania kwot krajowych, które stanowi przesłankę transferu między poszczególnymi strefami. Zezwolenie przez Radę na transfer kwot połowowych sardeli w strefie ICES VIII pomiędzy Republiką Portugalską a Republiką Francuską, bez uprzedniego ustalenia powszechnego TAC dla określonych stref stanowi ponadto — zdaniem skarżących — niedający się usprawiedliwić błąd, zważywszy na to, że został on popełniony z naruszeniem rozporządzeń przyjętych przez Radę.
- 45 Co się tyczy wreszcie umyślnego charakteru naruszenia, skarżący uważają, że Rada była w pełni świadoma faktu, że działała ona w oparciu o fikcję prawną w celu pozbawienia Królestwa Hiszpanii jego praw do kwoty połowowej sardeli odpowiadającej 90% możliwości połowowych w strefie ICES VIII, ponieważ — co również wynika z pkt 36 wyroku z dnia 18 kwietnia 2002 r. i z pkt 25 wyroku z dnia 5 października 1999 r. — sama Rada stwierdza, że nie mogła zmienić zgodnie z prawem rozdziału kwot połowowych bez uprzedniego uzyskania zrzeczenia się przez Królestwo Hiszpanii jego kwoty połowowej sardeli ani — w braku takiego zrzeczenia się — uzasadnić znacznego zwiększenia TAC w stosunku równym dziesięciokrotności możliwości połowowych sardeli, które zaproponowała ona przyznać Republice Francuskiej w strefie ICES VIII.

- 46 W konsekwencji Rada, przyjmując sporne przepisy niezgodne z prawem, popełniła dostatecznie istotne naruszenie prawa wspólnotowego.
- 47 Co się tyczy argumentu Komisji, zgodnie z którym Trybunał nie orzekł w wyroku z dnia 18 kwietnia 2002 r. w przedmiocie zasady pewności prawa i ochrony uzasadnionych oczekiwań, skarżący utrzymują, że mają oni prawo do powołania się na wszystkie argumenty prawne, które wydają się im stosowne do poparcia ich żądań, niezależnie od tego, czy Trybunał uwzględnił je czy też nie w skardze o stwierdzenie nieważności. Ich zdaniem, skarga o stwierdzenie nieważności była niezależna od skargi o odszkodowanie, przy czym jedynym związkiem między skargą o stwierdzenie nieważności wniesioną przez Królestwo Hiszpanii a niniejszym postępowaniem jest fakt, że decyzja wydana w pierwszej skardze rozstrzygnęła kwestię istnienia bezprawnego postępowania po stronie Rady, jednego z kryteriów wymaganych do powstania odpowiedzialności Wspólnoty, które należy zatem uznać za spełnione.
- 48 W odniesieniu do argumentu Komisji, zgodnie z którym rozporządzenia przyjęte przez Radę ustalające TAC mają roczny charakter i mogą zgodnie z prawem różnić się z roku na rok, tak iż nie miało miejsca naruszenie zasad pewności prawa i ochrony uzasadnionych oczekiwań, skarżący podnoszą, że przedmiotem tej procedury jest rozdział kwot połowowych przyznawanych państwom członkowskim dopiero po ustaleniu TAC, który powinien być — w każdym przypadku i w każdym roku, w którym został dozwolony transfer niezgodny z prawem — dla strefy ICES VIII w stosunku 90/10 między kwotą przyznaną Królestwu Hiszpanii a kwotą przyznaną Republice Francuskiej, co tu nie miało miejsca.
- 49 W odniesieniu zaś do naruszenia przepisów prawnych przyznających jednostkom prawa skarżący utrzymują najpierw, że zasada względnej równowagi naruszona przez Radę w przepisach unieważnionych przez wyrok z dnia 18 kwietnia 2002 r. stanowi nadrzędny przepis prawny.

50 Zdaniem skarżących, art. 161 ust. 1 lit. f) aktu przystąpienia zawiera jedną z podstawowych zasad wspólnej polityki rybołówstwa. Ponadto rozporządzenia, których przepisy zostały uznane za nieważne, stanowią roczne akty wykonawcze rozporządzeń nr 3760/92 i nr 685/95. Zatem, choć mamy do czynienia z przepisami tej samej rangi, rozporządzenia te muszą przestrzegać — w swoim celu i treści — zasady ustanowione w tych ostatnich rozporządzeniach, które określają cele ustalone przez prawo pierwotne, w szczególności art. 33 WE.

51 W tej kwestii skarżący dodają, że podniesiona przez Radę możliwość przekazania praw połowowych wynika również z wprowadzenia w życie zasady względnej równowagi. W każdym razie w niniejszym przypadku sporny jest wcześniejszy przydział kwot połowowych. Otóż, jak wynika również z pkt 47 wyroku z dnia 18 kwietnia 2002 r., wymiana możliwości połowowych zakłada, że zostały one uprzednio przyznane w zgodzie z zasadą względnej równowagi i wymaga wniosku zainteresowanych państw członkowskich. Zresztą Trybunał uznał, że zasada względnej równowagi stanowi nadrzędny przepis prawny, stwierdzając nieważność przepisów, które zostały przed nim zaskarżone.

52 Następnie skarżący podnoszą, że akt przystąpienia, przyznając Królestwu Hiszpanii 90% połowów sardeli w strefie ICES VIII, zasada względnej równowagi, która daje dodatkową gwarancję w odniesieniu do utrzymania tej części, jak również ograniczenia nałożone na Radę przez art. 8 ust. 4 pkt ii) rozporządzenia nr 3760/92, tj. istnienie wniosku zainteresowanego państwa, oraz przez pkt 1 ppkt 1.1 akapit drugi lit. i) załącznika IV do rozporządzenia nr 685/95, tj. ustalenie jednolitego TAC, ustanawiają prawa, których adresatami są oni sami, lub przynajmniej uzasadnione oczekiwanie co do takich praw. Jeżeli kwota w wysokości 90% TAC sardeli dla spornej strefy przypada Królestwu Hiszpanii, adresatami tych praw połowowych tego gatunku w tej strefie są podmioty gospodarcze, które dokonują połowów, w niniejszym przypadku skarżący i inne przedsiębiorstwa będące właścicielami statków uprawnionych do dokonywania połowów.

53 W tej kwestii — po pierwsze — skarżący podnoszą, że zgodnie z motywami dwunastym i czternastym rozporządzenia nr 3760/92 rozdział kwot połowowych

następuje w zależności od znaczenia tradycyjnej działalności połowowej, szczególnych potrzeb regionów, których ludność jest w szczególności uzależniona od rybołówstwa i powiązanych z nim gałęzi przemysłu, jak również obecnej sytuacji biologicznej zasobów, co wskazuje na to, że szczególna sytuacja podmiotów gospodarczych uprawnionych do działania w strefie ICES VIII oraz ich prawa zostały wzięte pod uwagę przy ustalaniu TAC sardeli w danej strefie.

- 54 Skarżący uważają, że uznanie prawa lub uzasadnionego oczekiwania co do prawa, które wynika z zasady względnej równowagi na rzecz skarżących, jest jedyną interpretacją zgodną z ratio legis przepisu, tj. utrzymaniem poziomu życia ludności wchodzącej w rachubę, a nie „wzbogacenie” dziedzictwa prawnego państw poprzez przyznanie im prawa, którego wartość ekonomiczna jest bezsporna, w niniejszym przypadku prawa do możliwości połowowych. W konsekwencji państwo jest posiadaczem jedynie na zasadzie powiernictwa możliwości połowowych sardeli przyznanych na podstawie zasady względnej równowagi, która występuje w akcie przystąpienia w formie kwoty połowowej, przy czym faktycznymi beneficjentami ekonomicznymi spornych możliwości połowowych są statki służące do połowu sardeli należące do floty hiszpańskiej na wodach Zatoki Gaskońskiej, które są wpisane do odpowiedniego rejestru i uprawnione do dokonywania tam połowów.
- 55 W odniesieniu do argumentu Komisji, zgodnie z którym Sąd orzekł już w swoim wyroku z dnia 6 grudnia 2001 r. w sprawie T-196/99 Area Cova i in. przeciwko Radzie i Komisji, Rec. str. II-3597, że zasada względnej równowagi nie może przyznawać jednostkom praw podmiotowych, których naruszenie otwierałoby drogę do dochodzenia roszczenia o naprawienie szkody, skarżący twierdzą, że zdanie zacytowane przez Komisję stanowi rozumowanie obiter dictum, przedstawione przez Sąd w kontekście, w którym zastosowanie zasady względnej równowagi nie stanowiło kwestii spornej. Takie oświadczenie nie stanowi ratio decidendi wyroku i w konsekwencji twierdzenie, które on zawiera, nie może w żadnym przypadku być uznawane za orzecznictwo dla celów, do których dąży Komisja.
- 56 Ponadto skarżący przypominają, że Sąd jasno ustalił, że w każdym razie zainteresowane osoby mogą — w zakresie, w jakim uznają się za ofiary szkody

wynikającej bezpośrednio z dziewiątej rubryki załącznika ID do rozporządzenia nr 2742/1999 — zakwestionować ten przepis w ramach postępowania z tytułu odpowiedzialności pozaumownej przewidzianej w art. 235 WE i 288 WE (postanowienie z dnia 19 września 2001 r., pkt 85).

57 Utrzymują oni, że w przypadku przyjęcia tezy Komisji zasada prawa do rzeczywistej ochrony sądowej byłaby naruszona. Bezprawny akt Rady pozostałby bowiem w każdym razie nieukarany, ponieważ szkody, których przyczynę on stanowi, nie mogłyby zostać naprawione, gdyż państwo nie może domagać się odszkodowania. Skarżący armatorzy byłiby pozbawieni prawa połowowego — lub przynajmniej uzasadnionego oczekiwania co do takiego prawa — które przyznaje im samo prawo wspólnotowe i, w konsekwencji, połowów, które byłyby wynikiem skorzystania z tego prawa, które zostały tymczasem dokonane przez flotę będącą beneficjentem transferu. Wreszcie faktyczny przydział możliwości połowowych — po dokonaniu wymiany kwot — następuje bezkarnie z naruszeniem przepisów art. 161 ust. 1 lit. f) aktu przystąpienia.

58 Po drugie, skarżący przypominają, że zgodnie z art. 33 WE jednym z zakładanych celów wspólnej polityki rolnej jest zapewnienie odpowiedniego poziomu życia ludności wiejskiej, zwłaszcza przez podniesienie indywidualnego dochodu osób pracujących w rolnictwie. Aby zrealizować to założenie, cel kwot połowowych polega na zapewnieniu każdemu państwu członkowskiemu części wspólnotowego TAC na podstawie wymienionych powyżej kryteriów. Skarżący podkreślają, że jedynie statki rybackie pływające pod banderą każdego państwa członkowskiego lub w nim zarejestrowane mogą dokonywać połowów w ramach kwot przyznanych danemu państwu członkowskiemu (wyrok Trybunału z dnia 14 grudnia 1989 r. w sprawie C-216/87 Jaderow, Rec. str. 4509, pkt 16).

59 Po trzecie, skarżący podkreślają, że zgodnie z ustawą hiszpańską nr 3/2001 — z jednej strony — rozdział możliwości połowowych między statki może wyrażać się konkretnie w wolumenie połowów i następować w zależności od wykonywanej już działalności połowowej oraz — z drugiej strony — dostosowanie lub zmniejszenie

możliwości połowowych narzuconych przez Unię Europejską lub traktaty międzynarodowe musi wywierać proporcjonalny wpływ na każdy statek — zgodnie z zasadą słuszności, tak iż względna pozycja każdego podmiotu gospodarczego zostanie zachowana. Z tego wynika, że zmniejszenie kwoty połowowej sardeli przyznanej Królestwu Hiszpanii miało negatywne skutki na prawa nabyte skarżących.

- 60 Rada, popierana przez Komisję, twierdzi, iż pierwsza przesłanka, od której zależy uznanie przez prawo wspólnotowe roszczenia o naprawienie szkody, nie jest spełniona, ponieważ — po pierwsze — przepisy prawne naruszone przez Radę nie miały na celu przyznania jednostkom praw i — po drugie — naruszenia te nie są wystarczająco istotne.

Ocena Sądu

- 61 Jak przypomniano w pkt 34 powyżej, pierwsza przesłanka uznania przez prawo wspólnotowe roszczenia o naprawienia szkody wymaga naruszenia przepisu prawnego przez daną instytucję Wspólnoty, który to przepis ma na celu przyznanie jednostkom praw i którego naruszenie musi być wystarczająco istotne.
- 62 W tych okolicznościach należy z kolei zbadać, czy Rada, postępując w zarzucany jej sposób, naruszyła przepis prawny oraz, w przypadku odpowiedzi twierdzącej, czy ten przepis ma na celu przyznanie jednostkom praw i czy jego naruszenie jest wystarczająco istotne.

W przedmiocie bezprawności postępowania zarzucanego Radzie

- 63 Na wstępie należy dokładnie określić postępowanie Rady, które, zdaniem skarżących, jest bezprawne.
- 64 Bezsporne jest, że wnosząc niniejszą skargę, skarżący dążą do uzyskania naprawienia szkody, która została im wyrządzona przez unieważnione przepisy, w drodze których Rada zezwoliła Republice Portugalskiej — w okresie między 1996 r. a 2001 r. — na poławianie części przysługującej jej kwoty połowowej sardeli na wodach strefy ICES VIII, które podlegają zwierzchnictwu lub jurysdykcji Republiki Francuskiej. To właśnie to zezwolenie na dokonywanie połowów w strefie ICES VIII udzielone Republice Portugalskiej zostało uznane za niezgodne z prawem przez Trybunał w wyroku z dnia 18 kwietnia 2002 r.
- 65 Należy przypomnieć, że unieważnione przepisy miały na celu wykonanie pkt 1 ppkt 1.1 akapit drugi lit. i) załącznika IV rozporządzenia nr 685/95, na podstawie którego — w ramach porozumienia w sprawie wymiany możliwości połowowych odnawialnego w sposób dorozumiany w okresie między 1995 r. a 2002 r. — Republika Portugalska przekazała Republice Francuskiej 80% swoich możliwości połowowych w strefie ICES IX w celu poławiania tej ilości wyłącznie na wodach podlegających zwierzchnictwu lub jurysdykcji Republiki Francuskiej w strefie ICES VIII. Ponieważ jednak Republika Portugalska nie dysponowała prawami połowowymi w strefie ICES VIII, unieważnione przepisy miały na celu ustanowienie takich praw.
- 66 Należy podkreślić, że o ile w wyroku z dnia 18 kwietnia 2002 r. Trybunał stwierdził nieważność zezwolenia udzielonego przez Radę Republice Portugalskiej na poławianie części przysługującej jej kwoty połowowej sardeli w strefie ICES VIII, o tyle nie orzekł on w przedmiocie zgodności z prawem przeniesienia przez Republikę Portugalską jej możliwości połowowych sardeli w strefie ICES VIII na Republikę Francuską, gdyż ten transfer został zaaprobowany w jego wyroku z dnia 5 października 1999 r.

67 W wyroku tym Trybunał odrzucił zarzuty mające na celu stwierdzenie nieważności, podniesione przez Królestwo Hiszpanii wobec przepisu przewidującego ten transfer, tj. pkt 1 ppkt 1.1 akapit drugi lit. i) załącznika IV do rozporządzenia nr 685/95. Zgodność tego przepisu z prawem wspólnotowym została ostatecznie rozstrzygnięta w wyroku z dnia 5 października 1999 r., któremu w kwestii tej przysługuje powaga rzeczy osądzonej (zob. podobnie opinia rzecznika generalnego Albera do wyroku z dnia 18 kwietnia 2002 r., Rec. str. I-3441, pkt 47 i 79).

68 Natomiast należy zbadać, czy niezgodne z prawem zezwolenie udzielone Republice Portugalskiej na poławianie części przysługującej jej kwoty połowowej sardeli w strefie ICES VIII stanowi postępowanie dające prawo do naprawienia szkody. W tej kwestii skarżący podnoszą, że postępowanie Rady, które spowodowało ich szkodę, naruszyło zasadę względnej równowagi, akt przystąpienia, zasady pewności prawa i uzasadnionych oczekiwań oraz że to postępowanie stanowiło nadużycie władzy.

W przedmiocie zasady względnej równowagi

69 Należy przypomnieć, że wyrokiem z dnia 18 kwietnia 2002 r. Trybunał orzekł, że Rada, zezwalając — w drodze unieważnionych przepisów — Republice Portugalskiej na poławianie części przysługującej jej kwoty połowowej sardeli w strefie ICES VIII między 1996 r. a 2001 r., naruszyła zasadę względnej równowagi, zważywszy na to, że Hiszpania nie otrzymała 90% możliwości połowowych, które zostały jej przydzielone w strefie ICES VIII.

— W przedmiocie innych naruszeń podnoszonych przez skarżących

70 Skarżący podnoszą, że postępowanie zarzucane Radzie naruszyło ponadto zasadę względnej równowagi, akt przystąpienia, zasady pewności prawa i uzasadnionych oczekiwań oraz że postępowanie to stanowiło nadużycie władzy.

- 71 Prawdą jest, że w swoim wyroku z dnia 18 kwietnia 2002 r. Trybunał nie stwierdził, że Rada dopuściła się wspomnianych powyżej naruszeń oraz nadużycia władzy.
- 72 Niemniej jednak należy przypomnieć, że zgodnie z utrwalonym orzecnictwem skarga o odszkodowanie jest niezależna od skargi o stwierdzenie nieważności (postanowienie Trybunału z dnia 21 czerwca 1993 r. w sprawie C-257/93 Van Parijs i in. przeciwko Radzie i Komisji, Rec. str. I-3335, pkt 14 i 15 oraz wyrok Sądu z dnia 16 kwietnia 1997 r. w sprawie T-20/94 Hartmann przeciwko Radzie i Komisji, Rec. str. II-595, pkt 115), tak iż uchylenie aktu powodującego powstanie szkody lub stwierdzenie jego nieważności nie jest konieczne do wniesienia skargi o odszkodowanie.
- 73 Tymczasem istnienie roszczenia o naprawienie szkody na mocy prawa wspólnotowego zależy od charakteru podnoszonych naruszeń, ponieważ stosowanie art. 288 akapit drugi WE wymaga, by podnoszone naruszenie było dostatecznie istotne i by naruszony przepis prawny przyznawał jednostkom prawa.
- 74 W konsekwencji należy zbadać, czy postępowanie zarzucane Radzie naruszyło także zasadę względnej równowagi, akt przystąpienia, zasady pewności prawa i uzasadnionych oczekiwań oraz czy to postępowanie stanowiło nadużycie władzy.
- 75 Najpierw należy stwierdzić, że naruszenie aktu przystąpienia jest ustalone, gdyż Rada, zezwalając Republice Portugalskiej na poławianie części przysługującej jej kwoty połowowej sardeli w strefie ICES VIII, pozbawiła — jak to stwierdził Trybunał w pkt 42 wyroku z dnia 18 kwietnia 2002 r. — Królestwo Hiszpanii 90% możliwości połowowych TAC sardeli w strefie ICES VIII, które zostały jej przydzielone. Przydzielenie Królestwu Hiszpanii 90% możliwości połowowych TAC sardeli w tej strefie jest bowiem przewidziane w art. 161 ust. 1 lit. f) aktu przystąpienia.

76 Natomiast w odniesieniu do zasad pewności prawa i uzasadnionych oczekiwań Sąd stwierdza, że ich naruszenie nie zostało ustalone. Teza skarżących opiera się bowiem na założeniu, jakoby w każdym razie Rada nie mogła zgodnie z prawem zezwolić Republice Portugalskiej na poławianie sardeli w strefie ICES VIII. Tymczasem założenie to jest błędne. W tej kwestii należy przypomnieć, że w wyroku z dnia 18 kwietnia 2002 r. Trybunał orzekł:

„44 Zaskarżone przepisy nie mogą być uzasadnione art. 11 ust. 1 w związku z pkt 1 ppkt 1.1 akapit drugi lit. i) załącznika IV do rozporządzenia nr 685/95, gdyż ten ostatni przepis przewiduje, że po ustaleniu powszechnego TAC sardeli dla stref ICES VIII i IX 80% możliwości połowowych Portugalii jest przekazywanych rocznie Francji, przy czym muszą być one poławiane wyłącznie na wodach podlegających zwierzchnictwu lub jurysdykcji Francji.

45 Dokonane w pkt 51 i 52 [wyroku z dnia 5 października 1999 r.] stwierdzenie, zgodnie z którym transfer na rzecz Republiki Francuskiej możliwości połowowych Republiki Portugalskiej nastąpił w ramach powszechnego TAC obejmującego strefy ICES VIII i IX, okazuje się nieprawidłowe. Aby spełniona była przesłanka ustalenia powszechnego TAC sardeli dla stref ICES VIII i IX, od której pkt 1 ppkt 1.1 akapit drugi lit. i) załącznika IV do rozporządzenia nr 685/95 uzależnia wymianę możliwości połowowych między Republiką Portugalską a Republiką Francuską, Rada powinna była ustalić jednolity TAC sardeli dla stref ICES VIII i ICES IX, X, CECAF 34.1.1, czego nie uczyniła, co również przyznała ona w swoich pismach. Rzekome wspólne zarządzanie dwoma odrębnymi TAC, na które powołuje się Rada, nie może spełnić tej przesłanki. Ponadto w niniejszym przypadku nie zostało zakwestionowane, że dwa TAC dotyczą dwóch zasobów zróżnicowanych pod względem biologicznym.

[...]

47 Zaskarżone przepisy nie mogą być również uzasadnione art. 8 ust. 4 pkt ii) oraz art. 9 ust. 1 rozporządzenia nr 3760/92, które przewidują zawieranie porozumień w sprawie wymiany kwot połowowych. Artykuł 8 ust. 4 pkt ii) stanowi bowiem wyraźnie, że konieczny jest wniosek bezpośrednio zainteresowanego państwa członkowskiego, by taka wymiana została wzięta pod uwagę przez Radę. Tymczasem w niniejszym przypadku wniosek taki nie został złożony przez Królestwo Hiszpanii, które jest przeciwieństwem bezpośrednio zainteresowanego, ponieważ konsekwencją wymiany kwot było zwiększenie możliwości połowowych sardeli w strefie ICES VIII. W odniesieniu do art. 9 ust. 1 należy stwierdzić, że wymiana możliwości połowowych — taka jak przewidziana przez ten artykuł — zakłada, że zostały one uprzednio przydzielone w zgodzie z zasadą względnej równowagi. Jednakże nie miało to miejsca w latach 1996–2001, co wynika również z pkt 42 niniejszego wyroku”.

77 Z tego wynika, że zgodnie z pkt 1 ppkt 1.1 akapit drugi lit. i) załącznika IV do rozporządzenia nr 685/95 oraz art. 8 ust. 4 pkt ii) rozporządzenia nr 3760/92 Rada była co do zasady uprawniona do zezwolenia Republice Portugalskiej na poławianie sardeli w strefie ICES VIII, bądź z tego powodu, że ustalony został powszechny TAC sardeli dla strefy ICES VIII i dla strefy ICES IX, bądź z tego względu, że wniosły o to bezpośrednio zainteresowane państwa członkowskie.

78 W konsekwencji skarżący nie mogą twierdzić, że zasada pewności prawa została naruszona przez unieważnione przepisy, ponieważ obowiązujące przepisy prawne uprawniały co do zasady Radę do ich przyjęcia. Z tego samego powodu skarżący nie mieli podstaw do uzasadnionych oczekiwań co do utrzymania istniejącej sytuacji, gdyż sytuacja ta mogła zostać zmieniona przez Radę według jej swobodnego uznania i to w szczególności w dziedzinie takiej jak wspólna polityka rolna, w ramach której instytucje dysponują szerokim zakresem swobodnego uznania (zob. podobnie powołany w pkt 55 powyżej wyrok w sprawie Area Cova i in. przeciwko Radzie i Komisji, pkt 122).

- 79 Wreszcie w odniesieniu do podnoszonego nadużycia władzy należy przypomnieć, że zgodnie z orzecznictwem akt ma charakter nadużycia władzy, gdy na podstawie obiektywnych, logicznych i spójnych wskazówek wydaje się, że został on wydany wyłącznie lub przynajmniej w przeważającej mierze w innych celach niż te wskazane przez pozwaną instytucję lub w celu obejścia procedury specjalnie przewidzianej przez traktat (powołany w pkt 34 powyżej wyrok w sprawie Rica Foods i Free Trade Foods przeciwko Komisji, pkt 200).
- 80 Tymczasem w niniejszym przypadku należy stwierdzić, że skarżący nie przedstawiają żadnych wskazówek, z których by wynikało, że unieważnione przepisy nie zostały przyjęte w celu „zapewnienia lepszej eksploatacji możliwości połowowych sardeli”, co przewiduje również motyw czwarty rozporządzenia nr 746/95.
- 81 Z całości powyższych rozważań wynika, że postępowanie zarzucane Radzie jest bezprawne w zakresie, w jakim narusza zasadę względnej równowagi i akt przystąpienia.
- 82 W tych okolicznościach należy następnie zbadać, czy przepisy prawne naruszone przez Radę miały na celu przyznanie jednostkom praw i, ewentualnie, czy naruszenia te są wystarczająco istotne.

W przedmiocie istnienia przepisu prawnego przyznającego jednostkom prawa

- 83 Zgodnie z orzecznictwem do powstania odpowiedzialności pozaumownej Wspólnoty konieczne jest, by zarzucana bezprawność dotyczyła naruszenia przepisu prawnego mającego na celu przyznanie jednostkom praw (powołane w pkt 34 powyżej wyroki w sprawie Bergaderm i Goupil przeciwko Komisji, pkt 42 oraz w sprawie Komisja przeciwko Camar i Tico, pkt 53).

- 84 Należy zatem zbadać, w jakim stopniu zasada względnej równowagi i art. 161 ust. 1 lit. f) aktu przystąpienia mogą być uznawane za mające na celu przyznanie jednostkom praw.
- 85 W tej kwestii tytułem wstępu należy zauważyć, że wbrew temu, co utrzymuje Rada, nie jest istotne, czy naruszony przepis stanowi, czy też nie stanowi, nadrzędnego przepisu prawnego (zob. podobnie powołany w pkt 34 powyżej wyrok w sprawie Bergaderm i Goupil przeciwko Komisji, pkt 41, 42 i 62). Argumenty przytoczone przez strony w tej kwestii są zatem bez znaczenia.
- 86 Następnie należy wskazać na to, że w orzecznictwie przyjęto, iż przepis prawny ma na celu przyznanie jednostkom praw, gdy naruszenie dotyczy przepisu, który rodzi prawa, które muszą być chronione przez sądy krajowe, tak iż ma on skutek bezpośredni (wyrok Trybunału z dnia 5 marca 1996 r. w sprawach połączonych C-46/93 i C-48/93 Brasserie du pêcheur i Factortame, Rec. str. I-1029, pkt 54), który tworzy przywilej, który można zakwalifikować jako prawo nabyte (zob. podobnie wyrok Sądu z dnia 29 stycznia 1998 r. w sprawie T-113/96 Dubois et Fils przeciwko Radzie i Komisji, Rec. str. II-125, pkt 63–65), którego zadaniem jest ochrona interesów jednostek (wyrok Trybunału z dnia 25 maja 1978 r. w sprawach połączonych 83/76 i 94/76, 4/77, 15/77 i 40/77 HNL i in. przeciwko Radzie i Komisji, Rec. str. 1209, pkt 5) lub który przyznaje jednostkom prawa, których treść może być wystarczająco zidentyfikowana (wyrok Trybunału z dnia 8 października 1996 r. w sprawach połączonych C-178/94, C-179/94, od C-188/94 do C-190/94 Dillenkofer i in., Rec. str. I-4845, pkt 22).
- 87 Należy przypomnieć, że zgodnie z art. 8 ust. 4 pkt i) i ii) rozporządzenia nr 3760/92 Rada rozdziela możliwości połowowe pomiędzy państwa członkowskie w sposób zapewniający względną równowagę działalności połowowej każdego państwa członkowskiego dla każdego z zasobów wchodzących w rachubę. Na podstawie tej zasady art. 161 ust. 1 lit. f) aktu przystąpienia przyznał Królestwu Hiszpanii 90% TAC sardeli w strefie ICES VIII, przy czym pozostałe 10% zostało przydzielone na rzecz Francji. To właśnie ten rozdział naruszyła Rada, przyjmując unieważnione przepisy, w wyniku których Królestwo Hiszpanii nie otrzymało 90% możliwości połowowych sardeli we wspomnianej powyżej strefie.

- 88 W tej kwestii należy podkreślić, że w powołanym w pkt 55 powyżej wyroku w sprawie *Area Cova i in. przeciwko Radzie i Komisji*, pkt 152, Sąd orzekł już, że z uwagi na to, że zasada względnej równowagi dotyczy jedynie stosunków między państwami członkowskimi, nie może ona przyznawać jednostkom praw podmiotowych, których naruszenie otwierałoby drogę do dochodzenia roszczenia o naprawienie szkody na podstawie art. 288 akapit drugi WE.
- 89 Zasada względnej równowagi odzwierciedla bowiem kryterium rozdziału pomiędzy państwa członkowskie wspólnotowych możliwości połowowych w formie kwot przyznanych państwu Członkowskim. Jak już to orzekł Trybunał (wyrok Trybunału z dnia 13 października 1992 r. w sprawach połączonych C-63/90 i C-67/90 *Portugalia i Hiszpania przeciwko Radzie*, Rec. str. I-5073, pkt 28), zasada względnej równowagi nie przyznaje zatem rybakom żadnej gwarancji połowu stałej ilości ryb, jako że wymóg względnej równowagi należy rozumieć w ten sposób, że oznacza on jedynie utrzymanie przez każde państwo członkowskie prawa do stałego udziału procentowego w tym rozdziale.
- 90 Ponadto należy również podkreślić, że zgodnie z art. 9 ust. 1 rozporządzenia nr 3760/92 państwa członkowskie mogą wymieniać w całości lub w części przyznane im prawa połowowe, co ukazuje okoliczności niniejszego przypadku. Procedura, według której należało postępować w celu dokonania takiej wymiany, nie dostarczyła żadnych wskazówek pozwalających na stwierdzenie istnienia praw, które przysługiwałyby rybakom państwa członkowskiego dokonującego transferu.
- 91 Podobnie — jak to podniósł Sąd w pkt 54 postanowienia z dnia 19 września 2001 r. — art. 161 ust. 1 lit. f) aktu przystąpienia ma jedynie na celu rozdział kwoty połowowej sardeli w strefie ICES VIII i nie odnosi się w żaden sposób do sytuacji rybaków sardeli z tych dwóch państw, którzy mogą dokonywać połowów w tej strefie, ani, a fortiori, do zobowiązania Rady do uwzględnienia szczególnej sytuacji tych rybaków przy zezwalaniu na transfer kwoty połowowej sardeli z przyległej strefy do tej strefy.

- 92 Z tego wynika, że przyznanie Królestwu Hiszpanii — na podstawie zasady względnej równowagi — 90% TAC sardeli w strefie ICES VIII nie przyznaje — jako takie — rybakom hiszpańskim prawa do poławiania sardeli w tej strefie, gdyż takie ewentualne możliwości połowowe wynikają wyłącznie z krajowych przepisów prawnych określających warunki dokonywania połowów sardeli w strefie ICES VIII.
- 93 W tych okolicznościach należy uznać, że zasada względnej równowagi i art. 161 ust. 1 lit. f) aktu przystąpienia identyfikują z wystarczającą precyzją państwa członkowskie jako posiadaczy praw połowowych i definiują treść tych praw, tak iż te przepisy prawne nie mają na celu przyznania jednostkom praw w rozumieniu powołanego powyżej orzecznictwa.
- 94 Nie ulega wątpliwości, że — jak podnoszą to skarżący — zgodnie z motywem trzynastym rozporządzenia nr 3760/92 względna równowaga przewidziana przez to rozporządzenie powinna uwzględniać szczególne potrzeby regionów, których ludność jest w szczególności uzależniona od rybołówstwa i powiązanej z nim działalności. Jak orzekł również Trybunał, wynika z tego, że cel kwot połowowych polega na zapewnieniu każdemu państwu członkowskiemu udziału we wspólnotowych TAC określonego głównie na podstawie połowów, które były dokonywane przed wprowadzeniem systemu kwot połowowych w ramach tradycyjnej działalności połowowej, z której czerpały korzyści lokalna ludność zależna od rybołówstwa i powiązane z nim gałęzie przemysłu tego państwa członkowskiego (wyrok Trybunału z dnia 19 lutego 1998 r. w sprawie C-4/96 NIFPO i Northern Ireland Fishermen's Federation, Rec. str. I-681, pkt 47; zob. również w odniesieniu do rozporządzenia nr 170/83 wyrok Trybunału z dnia 14 grudnia 1989 r. w sprawie C-3/87 Agegate, Rec. str. 4459, pkt 24 oraz powołany w pkt 58 powyżej wyrok w sprawie Jaderow, pkt 23).
- 95 W konsekwencji Trybunał uważa, że przy rozdzielaniu możliwości połowowych między państwa członkowskie — w przypadku każdego z zasobów wchodzących w rachubę — na Radzie ciąży obowiązek pogodzenia interesów reprezentowanych przez każde państwo członkowskie, w szczególności w zakresie jego tradycyjnej działalności połowowej i, w razie potrzeby, jego ludności oraz lokalnych gałęzi przemysłu zależnych od rybołówstwa (powołany w pkt 94 powyżej wyrok w sprawie NIFPO i Northern Ireland Fishermen's Federation, pkt 48).

- 96 Jednakże należy podnieść, że w pkt 153 wyroku w sprawie Area Cova i in. przeciwko Radzie i Komisji, powołanym w pkt 55 powyżej, Sąd również orzekł, że tradycyjne prawa połowowe są nabyte na rzecz państw członkowskich, z wykluczeniem indywidualnych armatorów, tak iż nie mogą się oni powołać na prawo podmiotowe, którego naruszenie otwierałoby drogę do dochodzenia roszczenia o naprawienie szkody na podstawie art. 288 akapit drugi WE.
- 97 Z tego wynika, że zasada względnej równowagi i art. 161 ust. 1 lit. f) aktu przystąpienia nie mają na celu przyznania jednostkom praw w rozumieniu powoływanego orzecznictwa. W konsekwencji — bez potrzeby badania dostatecznie istotnego charakteru naruszenia tych przepisów przez Radę — należy stwierdzić, że pierwsza przesłanka uznania przez prawo wspólnotowe roszczenia o naprawienie szkody nie jest spełniona w niniejszym przypadku.

2. W przedmiocie podnoszonej szkody

Argumenty stron

- 98 Skarżący twierdzą, że bezprawność zarzucana Radzie wyrządziła im cztery rodzaje szkód.
- 99 Po pierwsze, skarżący podnoszą, że natychmiastowym skutkiem unieważnionych przepisów było pozbawienie floty hiszpańskiej na Zatoce Gaskońskiej prawa do dokonywania 90% połowów w ramach „nowego TAC”, obliczonego przez dodanie TAC formalnie zatwierdzonego na każdy rok w strefie ICES VIII i dodatkowych ton sardeli przydzielonych flocie francuskiej w strefie ICES VIII na skutek transferu

portugalskiej kwoty połowowej strefy ICES IX, na co zezwoliła Rada. Sardela poławiana w strefie ICES VIII stanowi w rzeczywistości jedyną jednostkę zarządzaną w odmienny sposób. Zatem wszystkie połowy zrealizowane na morzu przez jednostkę rybacką są odejmowane od TAC strefy ICES VIII, którymi nie mogą dysponować inne jednostki rybackie floty uprawnionej do dokonywania tam połowów.

100 Według skarżących szkoda ta jest rzeczywista i pewna. Zważywszy, że 90% TAC sardeli strefy ICES VIII, który jest ustalany każdego roku przez Radę, przypadał flocie hiszpańskiej, i że transfer kwot między strefami był niezgodny z prawem, zwiększenie TAC bez uwzględnienia zasady względnej równowagi prowadziłoby niechybnie do wniosku, że w okresie, w którym obowiązywało to zwiększenie de facto TAC, flota hiszpańska i zatem skarżący byli pozbawieni części praw połowowych, które byłyby im przyznane w TAC faktycznie istniejącym w tych latach, który mógłby zostać obliczony przez dodanie do TAC sardeli ustalonego w tych rozporządzeniach, tj. 33 000 ton rocznie — TAC, który odpowiada dozwolonemu transferowi, tj. 5 008 ton w latach 1996, 1997, 1998 i 1999; 3 000 ton w 2000 r. oraz 4 176 ton w 2001 r. Szkoda ta została im wyrządzona bezpośrednio, gdyż korzyścili oni z praw połowowych poprzez kwoty.

101 Skarżący przyznają wprawdzie, że do powstania szkody konieczne jest dokonanie połowu sardeli i prawdopodobnie flota hiszpańska nie byłaby zловиła całości kwoty przyznanej Królestwu Hiszpanii, nawet w braku tego transferu, niemniej jednak transfer miał miejsce i sardela była poławiana nie przez flotę hiszpańską, lecz przez flotę francuską, i to powyżej kwoty przyznanej Republice Francuskiej.

102 Na podstawie ekonomicznego szacunku ich szkody, dokonanego przez Instituto Tecnológico Pesquero y Alimentario (zwanego dalej „raportem AZTI”), który został załączony do skargi, skarżący uważają, że niezgodny z prawem transfer kwot doprowadził do średniego zwiększenia połowów w strefie ICES VIII w wysokości

4 500 ton rocznie, które to zwiększenie zostało obliczone przez odjęcie od całości połowów dokonanych przez flotę francuską kwoty TAC, która przypadłaby na tę flotę, bez uznania transferu za niezgodny z prawem. Skarżący oceniają globalną wartość nadwyżki połowów floty francuskiej w stosunku do kwoty, którą mogliby byli dysponować w braku transferu między 1996 r. a 2001 r., na 51 722 830 EUR.

- 103 Skarżący dodają w tej kwestii, że ich skarga nie dotyczy zatem nadwyżki możliwości połowowych floty francuskiej, lecz nadwyżki połowowej zrealizowanej w stosunku do możliwości połowowych, które przysługiwałyby zgodnie z prawem tej flocie. Poniesiona szkoda nie zależy zatem — jak to utrzymuje Rada — od okoliczności, czy flota hiszpańska poławia czy nie ilość sardeli bliską granicy połowów ustalonej w rozporządzeniach, lecz od niepodważalnego faktu, tj. nadmiernych połowów dokonywanych przez flotę francuską z powodu niezgodnego z prawem transferu kwot.
- 104 Po drugie, skarżący uważają, że bezprawność, której dopuściła się Rada, wyrządziła jej dodatkową szkodę polegającą na tym, że spowodowała ona zmianę warunków rynkowych w autonomicznej wspólnocie Kraju Basków w trakcie rozpatrywanego okresu, ponieważ zmniejszyły się zarówno popyt, jak i ceny. Na podstawie raportu AZTI skarżący oceniają całość swojej szkody w tym względzie — za okres między 1996 r. a 2001 r. — na 3 953 989 EUR.
- 105 Po trzecie, skarżący uważają, że bezprawność zarzucana Radzie osłabiła pozycję konkurencyjną floty hiszpańskiej wobec wzmocnienia floty francuskiej, ponieważ Francja była w stanie wspierać swoją flotę działającą w rozpatrywanym sektorze rybołówstwa, i to w znacznej mierze dzięki transferowi możliwości połowowych, których nieważność stwierdził Trybunał. Skarżący opierają się w tym względzie na trzech istotnych parametrach, które pozwalają na zmierzenie działalności floty francuskiej, tj. ocena ilości statków rybackich i stosowane praktyki, całość połowów i pośrednie ograniczenia nakładów połowowych, które wynikają z przedwczesnego wyczerpania francuskiej kwoty TAC sardeli w strefie ICES VIII. Z tego natomiast wynika, że żywotność floty hiszpańskiej na Zatoce Gaskońskiej była poważnie

zagrożona w średnio- i długoterminowym okresie z powodu nadmiernej eksploatacji wspólnych zasobów w strefie Zatoki Biskajskiej i wynikającego z tego zmniejszenia zasobów sardeli w strefie ICES VIII. To oznacza zarówno zmniejszenie faktycznych możliwości połowowych dla tej floty, niezależnie od ustalonego TAC, jak i znaczne ryzyko obniżenia wspólnotowego TAC sardeli dla tego sektora rybołówstwa.

- 106 Po czwarte, skarżący utrzymują, że transfer możliwości połowowych na rzecz floty francuskiej w strefie ICES VIII jest jedną z głównych przyczyn nadmiernej eksploatacji zasobów, ponieważ umożliwia on tej flocie dokonywanie połowów praktycznie przez cały rok. Na dowód tego skarżący podnoszą, że flota hiszpańska nie była w stanie wyczerpać swojej kwoty TAC sardeli w trakcie ostatnich lat z powodu nadmiernych połowów dokonywanych w ramach tych zasobów przez flotę francuską. Rzeczywista i pewna szkoda wyrządzona flocie hiszpańskiej na skutek nadmiernej eksploatacji zasobów przez flotę francuską skonkretyzowała się obecnie poprzez niemożność dokonywania większych połowów. W przyszłości szkoda polegać będzie na niższych faktycznych możliwościach połowowych, ponieważ zasoby sardeli ulegają zmniejszeniu, naruszając w średnio- i długoterminowym okresie żywotność ekonomiczną floty hiszpańskiej.
- 107 Zdaniem skarżących, osłabienie pozycji konkurencyjnej floty hiszpańskiej i nadmierna eksploatacja zasobów stanowią rzeczywistą i pewną szkodę, niezależnie od okoliczności, że jej dokładne obliczenie musi nastąpić odrębnie i w późniejszym czasie.
- 108 Co do krytyki, której Rada poddała metodę przyjętą w raporcie AZTI, skarżące twierdzą — po pierwsze — że każda ocena *lucrum cessans* lub *damnum emergens* oznacza siłą rzeczy uprzednią ocenę korzyści, które mogłyby zostać odniesione, gdyby nie miało miejsca zdarzenie powodujące szkodę oraz — po drugie — że w raporcie AZTI zastosowana została metoda, którą ekonomiści uważają za najbardziej właściwą z naukowego punktu widzenia w celu przypisania każdemu statkowi floty hiszpańskiej, należącemu do jednego ze skarżących, jego udziału w globalnej szkodzie. Jeżeli Rada ma zamiar podważyć jakość tej metody lub jej ważność naukową, to powinna ona podać powody takiego działania.

- 109 Rada uważa, że skarżący nie przedstawili dowodu na to, że ponieśli jakąkolwiek szkodę.

Ocena Sądu

- 110 Zgodnie z orzecznictwem do powstania odpowiedzialności pozaumownej Wspólnoty zgodnie z art. 288 akapit drugi WE konieczne jest, by poszkodowana osoba udowodniła rzeczywisty charakter podnoszonej szkody. Szkada ta musi być rzeczywista i pewna (wyrok Trybunału z dnia 27 stycznia 1982 r. w sprawach połączonych 256/80, 257/80, 265/80, 267/80 i 5/81 Birra Wührer i in. przeciwko Radzie i Komisji, Rec. str. 85, pkt 9; wyrok Sądu z dnia 2 lipca 2003 r. w sprawie T-99/98 Hameico Stuttgart i in. przeciwko Radzie i Komisji, Rec. str. II-2195, pkt 67), jak również obliczalna (wyrok Sądu z dnia 16 stycznia 1996 r. w sprawie T-108/94 Candiotte przeciwko Radzie, Rec. str. II-87, pkt 54). Natomiast szkoda czysto hipotetyczna i nieokreślona nie daje prawa do jej naprawienia (zob. podobnie wyrok Sądu z dnia 11 lipca 1997 r. w sprawie T-267/94 Oleifici Italiani przeciwko Komisji, Rec. str. II-1239, pkt 73).
- 111 Na stronie skarżącej ciąży obowiązek przedstawienia dowodów sądowi wspólnotowemu w celu ustalenia istnienia szkody i jej zakresu (wyroki Sądu z dnia 9 stycznia 1996 r. w sprawie T-575/93 Koelman przeciwko Komisji, Rec. str. II-1, pkt 97 oraz z dnia 28 kwietnia 1998 r. w sprawie T-184/95 Dorsch Consult przeciwko Radzie i Komisji, Rec. str. II-667, pkt 60; zob. również podobnie wyrok Trybunału z dnia 21 maja 1976 r. w sprawie 26/74 Roquette Frères przeciwko Komisji, Rec. str. 677, pkt 22–24).
- 112 Należy zatem zbadać, czy skarżący wykazali, że ponieśli rzeczywistą i pewną szkodę.

- 113 Po pierwsze, skarżący twierdzą, że ponieśli szkodę, ponieważ zostali oni pozbawieni prawa do dokonywania 90% połowów w ramach „nowego TAC”, obliczonego przez dodanie do TAC ustalonego dla strefy ICES VIII przeniesionej kwoty. W swojej skardze skarżący szacują, że ich szkoda w tym względzie jest równa wartości nadwyżki połowów dokonanych przez flotę francuską w stosunku do kwoty przysługującej jej zgodnej z prawem.
- 114 Należy przypomnieć, że w pkt 42 wyroku z dnia 18 kwietnia 2002 r. Trybunał stwierdził, że faktycznie Królestwo Hiszpanii otrzymało wprawdzie 90% TAC sardeli ustalonego dla strefy ICES VIII, jednakże z powodu zezwolenia udzielonego Republice Portugalskiej na poławianie części jej kwoty połowowej sardeli w powyższej strefie nie otrzymało ono 90% możliwości połowowych sardeli w tej strefie, co stanowiło naruszenie zasady względnej równowagi. Zezwolenie udzielone Republice Portugalskiej na poławianie części jej kwoty połowowej sardeli w strefie ICES VIII zwiększyło możliwości połowowe sardeli w tej strefie, przy czym Królestwo Hiszpanii nie jest w stanie dysponować 90% tej dodatkowej kwoty połowowej sardeli.
- 115 Ponadto bezsporne jest również, że zwiększenie możliwości połowowych sardeli w strefie ICES VIII między 1996 r. a 2001 r. umożliwiło Republice Francuskiej — z powodu dokonania przez Republikę Portugalską transferu jej kwoty w tej strefie na podstawie załącznika IV do rozporządzenia nr 685/95 — dokonanie większej ilości połowów sardeli w tej strefie.
- 116 Tymczasem — wbrew temu, co utrzymują skarżący — żadna z powyżej przytoczonych okoliczności nie wykazuje, że ponieśli oni rzeczywistą i pewną szkodę.
- 117 Należy przypomnieć, że — jak to już orzekł Trybunał — zasada względnej równowagi oznacza wyłącznie utrzymanie stałego udziału procentowego w ilości połowów dostępnych dla każdego z zasobów wchodzących w rachubę, która to ilość może ulegać zmianom, a nie gwarancję stałej ilości połowów (wyrok Trybunału z dnia 16 czerwca 1987 r. w sprawie 46/86 Romkes, Rec. str. 2671, pkt 17).

- 118 Z tego wynika, że kwota 90% TAC ustalona dla strefy ICES VIII przyznana Królestwu Hiszpanii stanowi jedynie teoretyczną granicę maksymalnych połowów, która w żadnym razie nie może zostać przekroczona przez flotę hiszpańską. Jednakże kwota ta nie oznacza w żaden sposób, że flota hiszpańska ma gwarancję złowienia faktycznie 90% TAC sardeli w strefie ICES VIII. W tej kwestii należy również podnieść, że strony nie zgadzają się co do tego, czy władze hiszpańskie dysponowały dyskrecjonalnymi uprawnieniami do przyznania praw połowowych, niemniej jednak bezsporne jest, że rybacy prowadzący działalność w strefie ICES VIII nie są posiadaczami indywidualnej kwoty przyznanej przez władze hiszpańskie na podstawie krajowych przepisów prawnych.
- 119 W tych okolicznościach sam fakt, że skarżący nie otrzymali 90% możliwości połowowych sardeli w strefie ICES VIII, pozwala jedynie na przyjęcie teoretycznej i hipotetycznej szkody, której rzeczywisty charakter zależy od faktycznych połowów dokonanych przez flotę hiszpańską. Skarżący przyznają to zresztą wyraźnie, wskazując w swojej replice, że „prawdopodobnie flota hiszpańska nie byłaby złowiła całości przysługującej jej kwoty, gdyby nie doszło do transferu”.
- 120 Co do okoliczności, że flota francuska dokonała nadwyżki połowów w stosunku do jej początkowej kwoty przed transferem, nie świadczy ona w żaden sposób o tym, że flota hiszpańska poniosła szkodę w postaci mniejszych połowów. Ponieważ udział przyznany w TAC sardeli stanowi teoretyczną maksymalną granicę, sam fakt, że flota francuska łowi więcej ryb, nie dowodzi — wbrew temu, co twierdzą skarżący — że flota hiszpańska łowiła mniej lub że napotkała ona na przeszkody w łowieniu większej ilości ryb.
- 121 Z tego wynika, że okoliczności powołane w skardze nie dowodzą istnienia rzeczywistej i pewnej szkody.

- 122 W każdym razie wartość nadwyżki francuskiej, oszacowana na 51 722 830 EUR, nie może wykazać zakresu szkody poniesionej przez skarżących. Nie ma bowiem żadnego związku między wolumenem połowów faktycznie zrealizowanym przez całość floty francuskiej a wolumenem połowów, który skarżący mogliby byli zrealizować.
- 123 W zakresie w jakim szkoda podnoszona przez skarżących opiera się na samym fakcie, że flota francuska dokonała nadmiernych połowów w stosunku do kwoty przysługującej jej zgodnie z prawem, należy odrzucić argumenty przedstawione przez skarżących.
- 124 Następnie należy zauważyć, że hipotetyczna szkoda, na którą powołują się skarżący, miałyby rzeczywisty i pewny charakter, gdyby okazało się, że połowy sardeli dokonane przez flotę francuską w strefie ICES VIII w ramach dodatkowej kwoty przyznanej Republice Portugalskiej w powyższej strefie ograniczyły wobec floty hiszpańskiej prowadzącą działalność w tej strefie faktyczne możliwości poławiania sardeli, utrudniając jej dokonywanie dodatkowych połowów w granicach 90% możliwości połowowych w strefie ICES VIII, biorąc pod uwagę kwotę, do której złowienia w tej strefie była uprawniona Republika Portugalska na podstawie udzielonego jej zezwolenia.
- 125 W tej kwestii należy wszak stwierdzić, że o ile skarżący przedstawili dane dotyczące nadmiernych ilości poławianych przez flotę francuską w stosunku do kwoty przysługującej jej zgodnie z prawem w strefie ICES VIII, o tyle na żadnym etapie postępowania nie pokusili się o określenie wolumenu dodatkowych połowów, które mogliby byli zrealizować w braku unieważnionych przepisów.
- 126 Ponadto należy zauważyć, iż nie został zakwestionowany fakt, że w okresie między 1996 r. a 2001 r. Królestwo Hiszpanii nigdy nie wyczerpało swojej kwoty wynoszącej 90% TAC ustalonego początkowo dla strefy ICES VIII, która to kwota odpowiada — dla każdego rozpatrywanego roku — 29 700 tonom sardeli.

- 127 Ponieważ flota hiszpańska nie wyczerpała w żadnym rozpatrywanym roku swojej kwoty połowowej sardeli w strefie ICES VIII, okoliczność, iż flota francuska przekroczyła kwotę, która została jej przyznana zgodnie z prawem, jest bez znaczenia dla wykazania, że flota hiszpańska poniosła szkodę, gdyż w każdym razie flota ta miała możliwość poławiania więcej sardeli w strefie ICES VIII w ramach TAC ustalonego dla tej strefy.
- 128 W tej kwestii należy jeszcze zauważyć, iż skarżący nie podnieśli, że sama flota hiszpańska ograniczała swoje połowy w celu rozdzielenia ich na cały rok, nie przekraczając kwoty 29 700 ton, tak iż w przypadku gdyby flota ta została poinformowana o tym, że dysponuje ona dodatkową kwotą połowową sardeli, to łowiłaby ich więcej.
- 129 Ponadto zważywszy, że w niniejszym przypadku niewykorzystana część możliwości połowowych przekraczała zawsze 25% kwoty, a w okresie między 1996 r. a 1998 r. wyniosła nawet więcej niż 50%, nie można utrzymywać, że flota hiszpańska narzuciła sobie jakiegokolwiek ograniczenia w swojej działalności połowowej sardeli.
- 130 W każdym razie nawet przy założeniu, że nadwyżka połowów zrealizowanych przez flotę francuską w strefie ICES VIII mogłaby świadczyć o tym, że flota hiszpańska była ograniczona w swoich możliwościach połowowych, należy stwierdzić, że w niniejszym przypadku skarżący nie mogą powoływać się na żadną rzeczywistą i pewną szkodę w tym względzie. Możliwości połowowe sardeli niewykorzystane przez flotę hiszpańską w ramach kwoty przyznanej Królestwu Hiszpanii w okresie między 1996 r. a 2001 r. zawsze wynosiły więcej niż określone przez skarżących nadwyżki połowów zrealizowanych przez flotę francuską w tej strefie w trakcie tego okresu.

- 131 Wobec tego, choć połowy francuskie były dokonywane na niekorzyść połowów hiszpańskich, wydaje się, że skarżący dysponowali nadal niewykorzystanymi możliwościami połowowymi przyznanymi Królestwu Hiszpanii z poszanowaniem granicy 90% TAC ustalonego dla strefy przed transferem dozwolonym przed unieważnionymi przepisami, tj. 29 700 ton.
- 132 Niemożność wyczerpania przez flotę hiszpańską kwoty przyznanej Królestwu Hiszpanii czy też nawet wykorzystania znacznej jej części potwierdza także fakt, że zgodnie z pkt 1 ppkt 1.2 akapit drugi pkt ix) załącznika IV do rozporządzenia nr 685/95 Królestwo Hiszpanii zgodziło się na przekazywanie corocznie Republice Francuskiej 9000 ton (12 000 ton w 2000 r.) swoich możliwości połowowych TAC sardeli w strefie ICES VIII, począwszy od 1996 r., tak iż faktyczna kwota, którą mogło dysponować Królestwo Hiszpanii w tej strefie od 1996 r., wynosiła w rzeczywistości 20 700 ton (17 700 ton w 2000 r.), a nie 29 700 ton. Zatem, choć skarżący twierdzą w niniejszej skardze, że ponieśli szkodę na skutek tego, że Republika Francuska była uprawniona do poławiania dodatkowo około 5000 ton w strefie ICES VIII ponad początkową kwotę wynoszącą 3300 ton przyznaną na podstawie aktu przystąpienia, wydaje się, iż w tym samym czasie Królestwo Hiszpanii przekazało niemal jedną trzecią kwoty, która została mu przyznana w tej strefie w akcie przystąpienia.
- 133 Z tych powodów skarżący nie mogą twierdzić, że ich faktyczne możliwości połowowe w strefie ICES VIII doznały ograniczenia. Zresztą potwierdza to fakt, że zgodnie z danymi dostarczonymi przez Radę, które nie zostały zakwestionowane przez skarżących, wydaje się, że zarówno w 1994 r., tj. zanim Republice Portugalskiej udzielone zostało zezwolenie na poławianie sardeli w strefie ICES VIII, jak i w 2002 r., tj. po stwierdzeniu nieważności tego zezwolenia, Królestwo Hiszpanii było dalekie od wyczerpania swojej kwoty, jako że połowy sardeli dokonane w strefie VIII w tych latach wynosiły odpowiednio 11 230 i 7700 ton. Z tego wynika, że skarżący nie doznali żadnego rzeczywistego i pewnego ograniczenia swoich możliwości połowowych w trakcie rozpatrywanego okresu.

- 134 W konsekwencji w odniesieniu do całości powodów przedstawionych powyżej należy stwierdzić, że ani fakt, iż skarżący nie skorzystali z 90% możliwości połowowych przypadających Królestwu Hiszpanii w strefie ICES VIII, ani fakt, że flota francuska zrealizowała nadwyżkę połowów w tej strefie, nie wykazują, że skarżący odnieśli rzeczywistą i pewną szkodę dającą im prawo do jej naprawienia w ramach niniejszej skargi.
- 135 Po drugie, skarżący twierdzą, że bezprawność zarzucana Radzie doprowadziła do obniżenia cen i popytu.
- 136 W tej kwestii wystarczy stwierdzić, że nic w aktach spraw, a w szczególności żadne dane przedstawione w raporcie AZTI nie wykazują, że rzeczywiście doszło do takiego obniżenia. W szczególności należy podnieść, że ten raport ogranicza się do przedstawienia — zgodnie z tabelą, która figuruje także w skardze — oceny „strat” finansowych rzekomo poniesionych przez flotę hiszpańską, stosując formuły matematyczne, których parametry nie są wyjaśnione, nie podając żadnych informacji dotyczących cen rynkowych w trakcie rozpatrywanego okresu. Ponadto w świetle dowodów przedłożonych przez strony w odpowiedzi na pytanie pisemne zadane przez Sąd okazało się, że średnia cena sardeli nie uległa obniżeniu od 1996 r. do 2001 r. Zatem argumenty skarżących, jakoby bezprawność zarzucana Radzie doprowadziła do obniżenia cen i popytu, nie mogą zostać uwzględnione.
- 137 Po trzecie, skarżący twierdzą, że ponieśli szkodę na skutek osłabienia pozycji konkurencyjnej w stosunku do floty francuskiej.
- 138 W tej kwestii — jak to również słusznie utrzymuje Rada — skarżący nie dostarczyli żadnego konkretnego dowodu w celu wykazania rzekomego osłabienia ich pozycji konkurencyjnej, lecz ograniczają się do przedstawienia niejasnych i ogólnych twierdzeń. Skarga skarżących jest zatem bezzasadna w tej kwestii.

139 Po czwarte, skarżący utrzymują, że ponieśli szkodę na skutek nadmiernej eksploatacji i pogorszenia stanu zasobów.

140 Siłą rzeczy należy również stwierdzić, że skarżący nie dostarczają żadnego konkretnego dowodu w celu udowodnienia ich twierdzenia dotyczącego pogorszenia stanu zasobów, lecz ograniczają się w tym względzie do przedstawienia niejasnych i ogólnych twierdzeń. Co najwyżej twierdzą oni, iż o pogorszeniu stanu zasobów świadczy fakt, że Królestwo Hiszpanii nigdy nie mogłoby wyczerpać swojej kwoty. Jednakże samo to twierdzenie wydaje się być bezzasadne, jako że TAC w rozpatrywanym okresie, który zgodnie z przepisami art. 4 i 8 rozporządzenia nr 3760/92 był ustalany corocznie z uwzględnieniem stanu zasobów naturalnych w świetle dostępnych opinii naukowych, nie został zmieniony w trakcie rozpatrywanego okresu, lecz został utrzymany w wysokości 33 000 ton.

141 Wreszcie w odniesieniu do naprawienia przyszłej szkody żądanego przez skarżących wystarczy stwierdzić, iż nie udowodnili oni, że ta podnoszona szkoda zagraża bezpośrednio i że można ją przewidzieć z wystarczającą pewnością (zob. podobnie wyrok Hameico Stuttgart i in. przeciwko Radzie i Komisji, powołany w pkt 110 powyżej, pkt 63).

142 W tej kwestii skarżący twierdzą, że TAC sardeli został ograniczony do 11 000 ton w 2003 r. Tymczasem twierdzenie to jest błędne. Z załącznika ID do rozporządzenia Rady (WE) nr 2341/2002 z dnia 20 grudnia 2002 r. ustanawiającego na 2003 r. możliwości połowowe i związane z nimi warunki dla niektórych zasobów rybnych i grup zasobów rybnych, stosowane na wodach terytorialnych Wspólnoty oraz dla statków wspólnotowych na wodach, gdzie obowiązują ograniczenia połowowe (Dz.U. L 356, str. 12), że TAC sardeli dla strefy ICES VIII odnoszący się do 2003 r.

został ustalony na 33 000 ton. Ponadto należy podnieść, że ten TAC został utrzymany w wysokości 33 000 ton zarówno w 2002 r. [załącznik ID do rozporządzenia Rady (WE) nr 2555/2001 z dnia 18 grudnia 2001 r. ustanawiającego na 2002 r. możliwości połowowe i związane z nimi warunki dla niektórych zasobów rybnych i grup zasobów rybnych, stosowane na wodach terytorialnych Wspólnoty oraz dla statków wspólnotowych na wodach, gdzie obowiązują ograniczenia połowowe (Dz.U. L 347, str. 1)], jak i w 2004 r. [załącznik IB do rozporządzenia Rady (WE) nr 2287/2003 z dnia 19 grudnia 2003 r. ustanawiającego na 2004 r. możliwości połowowe i związane z nimi warunki dla niektórych zasobów rybnych i grup zasobów rybnych, stosowane na wodach terytorialnych Wspólnoty oraz dla statków wspólnotowych na wodach, gdzie obowiązują ograniczenia połowowe (Dz. U. L 344, str. 1)].

143 Wreszcie w odniesieniu do wniosku w sprawie środków dowodowych złożonego przez skarżących w dniu 31 maja 2005 r. należy przypomnieć, że wniosek w sprawie środków dowodowych przedstawiony po zamknięciu procedury ustnej może zostać uwzględniony jedynie wtedy, gdy dotyczy on faktów, które mogą mieć decydujący wpływ na rozstrzygnięcie sporu i na które zainteresowana osoba nie mogła się powołać przed zamknięciem procedury ustnej (wyrok Trybunału z dnia 8 lipca 1999 r. w sprawie C-227/92 P Hoechst przeciwko Komisji, Rec. str. I-4443, pkt 104). W niniejszym przypadku należy zauważyć, że — po pierwsze — skarżący nie przedstawili żadnych dowodów w celu wykazania, że w momencie wnoszenia swojej skargi nie mogli przytoczyć dowodów na poparcie swojego twierdzenia dotyczącego nadmiernej eksploatacji i pogorszenia stanu zasobów. W szczególności nie wyjaśniają oni, dlaczego nie było możliwe — na etapie wnoszenia skargi lub przynajmniej na etapie złożenia repliki — zażądanie opinii biegłego. Z tego wynika, że powyższy wniosek jest niedopuszczalny.

144 Ponadto należy stwierdzić, że w każdym razie wniosek w sprawie środków dowodowych jest bez znaczenia dla sprawy. Należy bowiem zauważyć, że żaden z dokumentów przedłożonych przez skarżących ani nie wykazuje, ani nawet nie zawiera tezy, jakoby źródłem zmniejszenia połowów bądź złego stanu biologicznego zasobów w 2005 r. były przepisy, których nieważność została stwierdzona wyrokiem z dnia 18 kwietnia 2002 r., lub wcześniejsze nadmierne odławianie sardeli. Wręcz przeciwnie, z raportu „Arrantza 2003”, opracowanego przez Instituto Tecnológico

Pesquero y Alimentario, załączonego do dupliki, wynika, że cykl życiowy sardeli jest bardzo krótki i że populacja sardeli jest bardzo zmienna, tak iż z roku na rok mogą występować okresy kryzysu w populacji, a nawet okresy niedoboru. Zatem zgodnie z powyższym raportem w 2002 r. biomasa osobników rozplodowych mieściła się w bezpiecznych granicach biologicznych, szacowanych na 56 000 ton, tj. powyżej biomasy w ilości zapobiegającej wyginięciu danego gatunku wynoszącej 36 000 ton. W tych okolicznościach dokumenty przedłożone przez skarżących nie mogą wpłynąć w decydujący sposób na rozstrzygnięcie sporu.

145 Należy zatem oddalić wniosek w sprawie środków dowodowych złożony przez skarżących.

146 Mając na uwadze powyższe powody, należy stwierdzić, że skarżący nie przedstawili dowodu na rzeczywisty charakter szkód, na które się powołują.

147 Ponieważ skarżący nie udowodnili ani istnienia dostatecznie istotnego naruszenia przepisu prawnego przyznającego jednostkom prawa, ani rzeczywistego charakteru podnoszonej szkody, należy stwierdzić, że Wspólnota nie może zostać pociągnięta do odpowiedzialności, bez konieczności badania, czy spełniona jest przesłanka dotycząca związku przyczynowego między zarzucaną bezprawnością a podnoszoną szkodą.

148 Z całości powyższych rozważań wynika, że należy oddalić jako bezzasadną skargę wniesioną przez skarżących, bez konieczności orzekania w przedmiocie argumentów dotyczących dopuszczalności.

W przedmiocie kosztów

149 Zgodnie z art. 87 § 2 regulaminu kosztami zostaje obciążona, na żądanie strony przeciwnej, strona przegrywająca sprawę. Ponieważ skarżący przegrali sprawę, zgodnie z żądaniem pozwanej należy obciążyć ich kosztami postępowania.

150 Na podstawie art. 87 § 4 regulaminu państwa członkowskie i instytucje, które przystąpiły do sprawy w charakterze interwenientów, pokrywają własne koszty.

Z powyższych względów

SĄD (trzecia izba)

orzeka, co następuje:

- 1) **Skarga zostaje oddalona.**

- 2) **Skarżący pokrywają własne koszty, jak również koszty poniesione przez Radę.**

3) Republika Francuska i Komisja pokrywają swoje własne koszty.

Jaeger

Tiili

Czúc

Ogłoszono na posiedzeniu jawnym w Luksemburgu w dniu 19 października 2005 r.

Sekretarz

Prezes

E. Coulon

M. Jaeger